

та інших послуг у загальній інфляції. Таким чином, не спостерігається стійкої тенденції як в абсолютному, так і у відносному внеску визначених категорій товарів і послуг в інфляцію у період пандемії. Однак, безумовно, вплив окремих категорій є помітнішим, ніж вплив інших категорій, наприклад продуктів харчування та освітніх послуг.

Література

1. Наказ Державної служби статистики України від 29.08.2016 № 158 (зі змінами затвердженими наказом Державної служби статистики від 17 грудня 2019 р. № 401). Методологічні положення щодо організації статистичного спостереження за змінами цін (тарифів) на споживчі товари (послуги) і розрахунків індексів споживчих цін.
2. Niftiyev, Ibrahim (2020): Analysis of Inflation Trends in Urban and Rural Parts of Azerbaijan: Main Drivers and Links to Oil Revenue, SSRN, Rochester, NY, <https://doi.org/10.2139/ssrn.3727013>
3. Офіційний сайт Комітету статистики Азербайджану URL: <https://www.azstat.gov.az/MetaDataInd/>

Чумаченко О.Г.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та фінансів,
університет КРОК*

МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

В сучасних умовах макроекономічної нестабільності та інформаційної турбулентності ефективність управління фінансовими ресурсами є ключовим фактором для забезпечення стабільності підприємства та його здатності адаптуватися до змінюваного економічного середовища. Оцінка цієї ефективності дозволяє визначити наскільки раціонально і доцільно використовуються фінансові ресурси для досягнення стратегічних та оперативних цілей підприємства. Методи управління фінансовими ресурсами допомагають досягти оптимального використання доступних ресурсів, забезпечити ефективно їх розподілення та контролювати фінансові потоки. Для цього використовуються різноманітні методи, кожен з яких має свої особливості та призначення. Вибір і застосування цих методів залежить від стратегічних цілей підприємства, його фінансового стану та умов зовнішнього середовища. Зупинимося на деяких.

Одним із важливих методів є метод фінансової стабільності, який оцінює здатність підприємства забезпечувати стабільність фінансових потоків та ефективно використовувати свої ресурси в довгостроковій перспективі. Для цього використовуються коефіцієнти фінансової незалежності та фінансового левериджу, які показують, наскільки підприємство залежить від зовнішніх джерел фінансування і наскільки його власні ресурси здатні забезпечити стабільність діяльності [1, с. 107].

Метод бюджетування та прогнозування також є важливим інструментом для оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами. За допомогою складання фінансових планів і прогнозів підприємство може оцінити, як ефективно будуть розподілені фінансові ресурси в майбутньому, що дозволяє своєчасно коригувати стратегії та підвищувати рівень досягнення фінансових цілей. Бюджетування включає визначення джерел фінансування, витрат, а також прогнозування надходжень і витрат на основі аналізу поточної діяльності та майбутніх можливостей підприємства [32, с. 168].

Оцінка коштів та їх витрат є ще одним важливим методом. Важливо здійснити детальний аналіз витрат на виробництво, маркетинг, логістику та інші сфери діяльності, а також оцінити, як ці витрати впливають на ефективність використання фінансових ресурсів. Застосування

таких показників, як витрати на одиницю продукції чи послуги, дозволяє порівняти витрати з отриманими доходами та визначити ефективність ресурсного забезпечення.

Метод коефіцієнтів ефективності використовує різноманітні фінансові коефіцієнти, які дають змогу оцінити як загальний рівень ефективності фінансового управління, так і ефективність використання окремих джерел фінансування. Зокрема, коефіцієнти обіговості активів і власного капіталу дозволяють зрозуміти, наскільки швидко підприємство використовує свої ресурси для отримання доходу [2, с. 134].

Одним із найважливіших методів є планування фінансових ресурсів, яке охоплює складання фінансових планів, бюджетів і прогнозів, що дозволяє організувати раціональний розподіл ресурсів і забезпечити стабільність підприємства. Аналіз фінансових ресурсів дозволяє оцінити фінансовий стан підприємства, виявити можливі проблеми та знайти шляхи для їх усунення. Контроль фінансових ресурсів забезпечує виконання фінансових планів, виявлення відхилень від них і їх корекцію для підвищення ефективності управління.

Фінансова стратегія, яка включає розробку довгострокового плану, дає можливість підприємству забезпечити максимізацію прибутковості і зменшення фінансових ризиків. Одним із важливих аспектів є оптимізація структури капіталу, що включає пошук оптимального співвідношення власних та позикових коштів для зниження витрат на обслуговування боргу. Управління грошовими потоками дозволяє підтримувати ліквідність підприємства і забезпечує його безперервне фінансування.

Диверсифікація фінансування через різні джерела, такі як акціонерний капітал, кредити та облігації, дає змогу знизити залежність від одного джерела та підвищити фінансову стійкість підприємства. Управління фінансовими ризиками включає оцінку та мінімізацію ризиків, таких як валютний чи процентний, що можуть мати негативний вплив на фінансову ситуацію підприємства. Постійний фінансовий моніторинг дозволяє своєчасно реагувати на зміни у фінансових показниках і коригувати стратегії для збереження стабільності підприємства. Нарешті, інвестиційне планування спрямоване на вибір найбільш вигідних інвестиційних проєктів, що забезпечує розвиток і зростання підприємства.

Методи управління фінансовими ресурсами є важливими інструментами для досягнення фінансової стабільності і успіху підприємства. Застосування цих методів дозволяє оптимізувати використання ресурсів, мінімізувати фінансові ризики та забезпечити ефективне планування і контроль фінансових потоків. Системний підхід до управління фінансами на основі цих методів сприяє покращенню фінансових показників підприємства, його здатності адаптуватися до змінюваних умов і досягати довгострокових стратегічних цілей. Ефективне управління фінансовими ресурсами передбачає застосування комплексу заходів, спрямованих на оптимізацію їх використання та забезпечення фінансової стійкості підприємства. До таких заходів можна віднести [3, с. 89]: оптимізацію структури капіталу; раціональне використання внутрішніх ресурсів; диверсифікацію джерел фінансування; систематичний аналіз та контроль.

Аналіз фінансових ресурсів дозволяє оцінити фінансовий стан підприємства, виявити сильні та слабкі сторони, а також розробити рекомендації щодо підвищення ефективності управління. Контроль фінансових ресурсів включає перевірку правильності використання коштів і досягнення поставлених фінансових цілей. Розробка фінансової стратегії дозволяє підприємству забезпечити стабільність фінансових потоків, оптимізувати структуру капіталу та мінімізувати фінансові ризики. Вибір стратегії залежить від цілей підприємства, його фінансових можливостей і ринкових умов [4, с. 45]. Оптимізація фінансових ресурсів включає використання сучасних фінансових інструментів, таких як лізинг, факторинг, інвестиційні фонди, що дозволяє залучати додаткові кошти для розвитку підприємства. Управління фінансовими ресурсами повинно передбачати заходи щодо мінімізації ризиків, пов'язаних із залученням позикових коштів, інвестиційними операціями, а також змінами в економічному середовищі.

Отже, для оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами в сучасних умовах господарювання використовуються різні методи, кожен з яких дозволяє отримати унікальну

інформацію про фінансову діяльність підприємства. Вони допомагають з'ясувати сильні та слабкі сторони, що є основою для подальшого вдосконалення фінансової стратегії підприємства, підвищення його фінансової стійкості та конкурентоспроможності на ринку.

Література

1. Калиніченко Ю. Стратегічний розвиток підприємства: теоретичні та практичні аспекти. *Галицький економічний вісник*. 2020. № 4(29). С. 106–115.
2. Бердар М. Управління процесом формування і використання фінансових ресурсів підприємства на основі логістичного підходу. *Актуальні проблеми економіки*. 2018. № 5 (83). С. 133–138.
3. Пилип'як О.В., Майор О.В., Попович Ю.Г. Теоретичні аспекти формування і використання фінансових ресурсів на підприємстві в сучасних умовах. *Економіка і управління*. 2022. № 1. С. 88–95.
4. Румик І.І. Фінансове забезпечення підприємств: можливості використання когнітивного. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. № 2(66). С. 44–52.

Шалденко Є.М.

здобувач PhD,

ДННУ «Академія фінансового управління»

АДАПТАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах реформування судової системи України фінансове забезпечення судової влади стає важливим індикатором її ефективності та незалежності. Економічна аналітика, як інструмент підтримки управлінських рішень, відіграє ключову роль у формуванні прогнозованих і ефективних механізмів фінансування. Необхідність адаптації економічної аналітики до потреб фінансового забезпечення судової системи України обумовлена потребою у ефективному розподілі бюджетних коштів, забезпеченням ефективного контролю за витратами, забезпеченням незалежності судової гілки влади через належне фінансове забезпечення.

Економічна аналітика є потужним інструментом, що може забезпечити ефективне управління фінансовими ресурсами судової системи України. Її прикладне застосування можна розглянути через три ключові аспекти: планування, розподіл і використання фінансових ресурсів.

Впровадження цифрових інструментів економічного аналізу для досягнення основних цілей економічної аналітики являється сучасним і ефективним інструментом для визначення основних критеріїв оцінки ефективності використання бюджетних коштів, аналізу стану фінансового забезпечення судової системи, виявлення ключових проблем і планування фінансових потреб. Зокрема, в системі бізнес-аналітики широко використовується Business Intelligence (BI) — комп'ютерні методи і інструменти, що забезпечують збір, аналіз, зберігання та обробку фінансової інформації в форму, придатну для швидкого та аналізу, а також засоби для роботи з обробленою таким чином інформацією, як інструмент прийняття управлінських рішень.

Business Intelligence спочатку займається очищенням, консолідацією даних, перетворенням їх у зручний для аналізу формат, такі завдання інтерпретувати велику кількість даних, загострюючи увагу лише на ключових факторах, що впливають на ефективність, моделювати результат різних варіантів дій, відстежувати результати прийняття рішень [1].

Ефективна адаптація економічної аналітики із застосуванням методів і інструментів Business Intelligence відкриває широкі можливості для потреб фінансового забезпечення судової системи України, що сприятиме забезпеченню прозорості, справедливості та незалежності судової влади в Україні. Використання сучасних інструментів дозволить оптимізувати фінансові ресурси, забезпечивши високу якість роботи судової системи.